

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/18/2012
Identifikačné číslo spisu:	8011200065
Dátum vydania rozhodnutia:	11.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:8011200065.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobcu: K. K., nar. XX. E. XXXX, trvale bytom XXX XX. S., občan Slovenskej republiky, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o dávkach v nezamestnanosti, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 18. mája 2012 č. k. 1 S/8/2011-22, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18. mája 2012 č. k. 1 S/8/2011-22 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: 57898-2/2010-BA z 29. decembra 2010 (č.l. 5) žalovaná ako odvolací správny orgán príslušná v zmysle § 179 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. potvrdila napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Vranov nad Topľou, č.: 10684-2/2010-VT zo dňa 04. novembra 2010, ktorým bolo podľa § 104 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. a podľa čl. 10 a 61 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej v texte rozsudku len „Nariadenie č. 883/2004“) rozhodnuté, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

Podľa § 179 ods. 1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (t.j. 29. decembra 2010) do pôsobnosti ústredia patrí rozhodovať v druhom stupni vo

veciach, o ktorých rozhodovať v prvom stupni patrí do pôsobnosti pobočky.

Podľa § 218 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v hore uvedenom znení platí, že ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

2. Svoje zamietavé rozhodnutie odporkyňa následne odôvodnila tým, že podľa čl. 1 písm. j) Nariadenia „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva, pričom poukázala na citáciu čl. 11 ods. 1 vykonávacieho Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 (ďalej v texte rozsudku len „Nariadenie č. 987/2009“).

3. V súvislosti s tým uviedla, že žalobca rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 05. októbra 2010 bol odo dňa 01. augusta 2010 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. V období posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie, t.j. od 01. augusta 2006 do 31. júla 2010 žalobca nepreukázal podľa žalovanej v zmysle ustanovenia § 104 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. dostatočnú dobu poistenia v nezamestnanosti (najmenej 1.095 dní) na účely nároku na dávku v nezamestnanosti.

4. Žalobca v posudzovanom období štyroch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie pracoval na území iného členského štátu Európskej únie, t.j. Českej republiky. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že na preukázanie dôb poistenia v nezamestnanosti dosiahnutých v rámci členského štátu Európskej únie je potrebné príslušnej pobočke sociálnej poisťovne predložiť formulár osvedčujúci obdobia, počas ktorých bola dotknutá osoba poistená v nezamestnanosti na území členského štátu EÚ. Podľa formulára E 301 zo dňa 27. septembra 2010 bol žalobca v posudzovanom období od 01. augusta 2006 do 31. júla 2010 poistený v nezamestnanosti na území Českej republiky.

5. Žalovaná tiež poukázala na to, že nakoľko v prvostupňovom konaní žalobca preukázal v posudzovanom období dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu EÚ, bola povinná pobočka posúdiť, či je možné takúto dobu zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 Nariadenia č. 883/2004. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na obsah čl. 61 ods. 2 citovaného nariadenia, pričom výnimkou z tohto pravidla predstavujú prípady uvedené v čl. 65 ods. 5 písm. a) Nariadenia č. 883/2004, t.j. prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území členského štátu EÚ zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky (v zmysle čl. 1 písm. j) Nariadenia č. 883/2004 a čl. 11 Nariadenia č. 987/2009.

6. Nakoľko žalobca bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol doby poistenia v nezamestnanosti v zmysle slovenskej legislatívy, potom žalovaná preverila možnosť zohľadnenia doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnutej na území Českej republiky do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 Nariadenia č. 883/2004, avšak len pod podmienkou preukázania zachovania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania na území členského štátu EÚ.

7. V súvislosti s uvedeným žalovaná stručne konštatovala, že v prvostupňovom konaní pobočka sociálnej poisťovne posúdila zachovanie väzieb žalobcu na území Slovenskej republiky na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií, pričom údaje boli osvedčené žalobcom v Dotazníku zo dňa 13. októbra 2010 a vo Formulári E 301 zo dňa 27. septembra 2010.

Na podporu svojich vyššie uvedených záverov žalovaná ďalej argumentovala tým, že so zreteľom na všetky dostupné informácie nie je možné považovať bydlisko žalobcu počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte EÚ za zachované na území Slovenskej republiky.

8. Súčasne žalovaná zdôraznila to, že podľa potvrdenia českej inštitúcie zo dňa 08. novembra 2010 by pri uplatnení nároku na dávku v nezamestnanosti Českej republiky za splnenia podmienok českej vnútroštátnej legislatívy, nárok na dávku v nezamestnanosti žalobcovi vznikol.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

9. Proti hore citovanému rozhodnutiu žalovanej podal žalobca na Krajský súd v Prešove žalobu z 25.01.2011.

10. Žalobca namietal, že žalovaná neúplne a nedostatočne zistila skutkový stav veci v zmysle čl. 11 ods. 1 Nariadenia č. 987/2009 a v zmysle § 195 zák. č. 461/2003 Z.z.

Predovšetkým žalovaná nedostatočne posúdila, resp. si ani nezistila úplné informácie, ktoré Nariadenie č. 987/2009 považuje za kritéria pre vymedzenie pojmu centrum záujmov dotknutej osoby. V dôsledku neúplného zistenia skutkového stavu potom žalovaná nesprávne vyhodnotila, že žalobca si nezachoval bydlisko na území Slovenskej republiky (v zmysle čl. 1 písm. j/ Nariadenia č. 883/2004 a čl. 11 Nariadenia č. 987/2009).

11. Ďalej žalobca argumentoval tým, že žalovaná v rozpore s podmienkami uvedenými v čl. 11 ods. 1 Nariadenia č. 987/2009 a § 195 zák. č. 461/2003 Z.z. ustálila, že doby poistenia v nezamestnanosti získané na území Českej republiky nie je možné zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti podľa čl. 61 Nariadenia č. 883/2004.

Žalobca dôvodil tým, že na území Českej republiky len realizoval slobodu pohybu a pobytu garantovanú občanovi členského štátu Európskej únie a v inom členskom štáte mal vždy len prechodný pobyt. Všetky rodinné väzby mal a má zachované na území Slovenskej republiky a tu sa pravidelne vracal, napr. aj preto, aby zrekonštruoval rodinný dom. za účelom úradných konaní vrátane zastupovania jeho matky, ktorá je vdovou a ktorej prispieva na životné potreby a podobne. Žalobca dôvodil aj tým, že ak by sa nechcel vrátiť na územie Slovenskej republiky, nerealizoval by ani rekonštrukciu rodinného domu.

12. Podľa žalobcu jediným podkladom pre zistenie všetkých uvedených skutočností nemôže byť len „Dotazník na účely preukázania bydliska na území Slovenskej republiky počas posledného zamestnania, samostatnej zárobkovej činnosti v inom členskom štáte EÚ“. Takýto dotazník je len jedným z podkladov pre rozhodnutie odporkyne v dávkovej veci, avšak žalovaná existenciu väzieb inak ako z dotazníka neskúmala, napriek tomu, že všeobecne záväzné právne predpisy vyžadujú pred rozhodnutím dávkovej veci presne a úplne zistiť skutočný stav veci. Tým podľa žalobcu nie je pravdivé tvrdenie žalovanej, že posúdila zachovanie väzieb navrhovateľa na území Slovenskej republiky na základe zhodnotenia všetkých dostupných informácií.

13. Žalobca následne poukázal na ustanovenia § 195, § 209 ods. 1, 2 a 4 zák. č. 461/2003 Z.z. a na obsah čl. 11 ods. 1 Nariadenia č. 987/2009, podľa ktorého, ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcii dvoch alebo viacerých členských štátoch o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať. Podľa žalobcu napadnuté rozhodnutie nespĺňa citované zákonné ustanovenia.

14. Krajský súd v Prešove ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej, ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s administratívnym spisom žalovanej, ako aj prvostupňového správneho orgánu a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, pretože napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Preto ho na základe ustanovenia § 250j ods. 2 písm. c), d) O.s.p. zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

15. Po citácii dotknutých ustanovení zák. č. 461/2003 Z.z. a Nariadenia č. 883/2004 krajský súd zdôraznil, že správne orgány sa dôsledne nevenovali vyriešeniu základnej otázky pre toto konanie, a to otázke „bydliska“ žalobcu. Žalovaná ako odvolací orgán v odôvodnení napadnutého rozhodnutia podľa krajského súdu len stroho konštatovala skutočnosť, že žalobca mal počas výkonu zárobkovej činnosti na území Českej republiky síce trvalý pobyt na Slovensku, avšak so zreteľom na všetky dostupné

informácie, ktoré si správne orgány osvojili z Dotazníka pre účely preukázania „bydliska“, ako aj z Formulára E 301, tieto väzby u žalobcu na území Slovenskej republiky neboli zachované.

Tieto závery žalovanej krajský súd následne charakterizoval, že nie sú v súlade s čl. 61 ods. 1 a 2, ako aj čl. 65 ods. 5 písm. a) Nariadenia č. 883/2004, na ktorých obsah krajský súd odkázal a ktoré citovala žalovaná v napadnutom rozhodnutí.

16. Hoci žalovaná následne v písomnom vyjadrení k žalobe s poukazom na rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémom sociálneho zabezpečenia č. U 2 zo dňa 12. júna 2009 doplnila potrebné dôvody jej rozhodnutia, toto písomné vyjadrenie žalovanej k žalobe nenahrádza dôvody rozhodnutia, a preto ho krajský súd nemohol akceptovať.

Ďalej sa krajský súd zaoberal rozborom rozhodnutia uvedenej Správnej komisie.

17. Na základe uvedených skutočností dospel krajský súd k záveru, že žalovaná, ako aj prvostupňový správny orgán nezistili dostatočne skutkový stav, tzn. nevykonali žiadne dôkazy, ktorými by mali preukázať, že väzby u žalobcu na území Slovenskej republiky neboli zachované. Tento záver podporovalo aj tvrdenie žalobcu v odvolaní, že vykonával rekonštrukciu rodinného domu, pričom zdôraznil, že väzby na rodinu (matka a syn) zostali a na územie Slovenskej republiky dochádzal podľa potreby, predovšetkým z dôvodu osobnej účasti na úradných konaniach alebo za matku, ktorá je vdovou a ktorej prispieval a prispieva na životné potreby.

18. Hoci krajský súd pripustil, že žalobca pracovný život žil v Českej republike, tak je pre neho nepochybné aj to, že jeho osobný, rodinný život s vytváraním materiálnych existenčných podmienok smeroval do Slovenskej republiky, v ktorej je stále štátnym občanom s trvalým bydliskom. Preto podľa názoru krajského súdu obsah hore uvedených formulárov nespĺňa náležitosti pre dostatočne zistený skutkový stav veci, pretože išlo iba o základné informácie zo strany žalobcu, ktoré nepostačovali na dôkladné posúdenie opodstatnenosti nároku na dávku v nezamestnanosti.

III.

Odvolanie žalovanej/stanoviská

A)

19. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 11.06.2012 (č.l. 33) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaná vyslovila nesúhlas s argumentáciou krajského súdu, nakoľko konajúci súd neuviedol, akú konkrétnu skutočnosť je potrebné na správne určenie bydliska žalobcu došetriť, ani v čom je právne posúdenie aplikované v rozhodovacej činnosti nesprávne.

20. Následne žalovaná zrekapitulovala svoje argumenty týkajúce sa vymedzenia pojmu „bydlisko“. Podľa žalovanej bolo bydlisko žalobcu v konaní o nároku na dávku v nezamestnanosti určené v súlade s čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia a na základe celkového posúdenia všetkých zistených a zistiteľných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami.

Ďalej žalovaná vyslovila názor, že dlhotrvajúcim zdržiavaním sa na území Českej republiky si žalobca vytváral k tejto krajine úplne prirodzené väzby, ako k miestu, kde pracoval, ako aj trávil svoje mimopracovné aktivity bez ohľadu na to, že žalobca navštevoval raz - dva krát ročne svoju matku a dieťa.

21. Žalovaná svoju odvoláciu argumentáciu o tom, že má dostatočne skutkovo podložené a preukázané, že bydlisko žalobcu počas jeho pracovného pomeru v Českej republike nebolo zachované na území Slovenska opiera aj o rozsudok Európskeho súdneho dvora zo 17. februára 1977, C 76-76 - Silvana Di Paolo v. Office national de l'emploi. Žalovaná upozornila, že podľa uvedeného rozsudku pri posúdení bydliska je vhodné vziať do úvahy dĺžku a kontinuitu bydliska predtým, ako sa pracovník presťahoval, dĺžku trvania a cieľ jeho absencie, charakter zamestnania, ako aj zámer zúčastnenej osoby, ktorý vyplýva zo všetkých okolností.

V súvislosti s uvedeným žalovaná opätovne odkázala na Rozhodnutie Správnej komisie pre koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia č. U2, z 12. júna 2009 o rozsahu pôsobnosti čl. 65 ods. 2 Nariadenia č. 883/2004.

22. K tvrdeniu žalobcu, že bol obmedzený na svojich právach garantovaných koordinačnými predpismi, tiež opätovne žalovaná uviedla, že z potvrdenia Úradu práce v Mladej Boleslavi z 08. novembra 2010 vyplýva, že žalobca mal a má možnosť uplatniť si nárok na dávku v nezamestnanosti v Českej republike a za splnenia podmienok ich legislatívy mu táto dávka bude priznaná.

23. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby ho zmenil tak, že žalobu zamietla.

B)

24. Hoci bol žalobca vyzvaný krajským súdom dňa 20.06.2012 na vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne, stanovisko žalobcu sa v spise nenachádza.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250ja ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok krajského súdu je vo výroku vecne správny a vydaný v súlade so zákonom, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

26. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom odvolacieho súdneho konania je rozsudok krajského súdu o zrušení napadnutého rozhodnutia, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania (viď § 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovanej, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými východiskami žalovanej, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovanej.

27. V takto vymedzenom rámci prieskumu a po preverení riadnosti podmienok vykonávania súdneho prieskumu rozhodnutí správneho orgánu (tzn. najmä splnenia podmienok konania a okruhu účastníkov) sa Najvyšší súd stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom, ktoré sú obsiahnuté v administratívnom spise. Na druhej strane podstatou súdneho odvolania proti rozsudku krajského súdu, ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania rozhodnutia žalovanej, je skutková otázka, či žalovaná dostatočne v medziach príslušných ustanovení ustálila pojem „bydlisko“ zo zistení v prejednávanej veci. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

28. Súčasne Najvyšší súd zdôrazňuje, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovanej napadnutej žalobcom, a preto odvolaciemu súdu neprislúcha takto vymedzený rámec prieskumu rozšíriť aj na iné rozhodnutia, hoci s prv menovaným sú tesne zviazané nielen dôsledkami, ale aj účastníkmi.

29. Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Vranov nad Topľou zo dňa 04. novembra 2010 č.: 10684-2/2010-VT, ktorým uvedený prvostupňový správny orgán rozhodol, že žalobca nemá nárok na dávku v nezamestnanosti, pretože v posudzovanom období posledných troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nepreukázal žiadnu dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by mu bolo možné zohľadniť na účely nároku na dávku v

nezamestnanosti.

V uvedenom období bol žalobca poistený v nezamestnanosti na území Českej republiky, čo príslušná česká inštitúcia osvedčila príslušným formulárom.

30. Medzi žalobcom a žalovanou nie je sporné, že žalobca dosiahol v posudzovanom období troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území iného členského štátu Európskej únie. Preto v konaní o dávke v nezamestnanosti bolo potrebné zohľadniť príslušné ustanovenia Nariadenia č. 883/2004 a Nariadenia Rady č. 987/2009.

31. K uvedenému skutkovému stavu sa viaže nasledujúca relevantná právna úprava.

Podľa § 104 zák. č. 461/2003 Z.z.

1) Poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných troch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie (ďalej len „evidencia nezamestnaných občanov“) bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

2) Poistenec, ktorý po skončení výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov, má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie nezamestnaných občanov

a) bol poistený v nezamestnanosti z výkonu činnosti zamestnanca v pracovnom pomere na určitú dobu alebo bol dobrovoľne poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky

b) nebol povinne poistený v nezamestnanosti z iného výkonu činnosti zamestnanca.

Podľa čl. 61 Nariadenia č. 883/2004 osobitné pravidlá o sčítaní dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokolvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a) sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo,
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

Podľa čl. 65 Nariadenia č. 883/2004 nezamestnané osoby, ktoré mali bydlisko v inom členskom štáte ako je príslušný štát 5. a) Nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

b) Ak však pracovník iný ako cezhraničný pracovník, ktorý poberal dávky na náklady príslušnej inštitúcie členského štátu, ktorého právnym predpisom podliehal naposledy, poberá najprv pri jeho návrate do členského štátu bydliska dávky v súlade s článkom 64, pričom sa poberanie dávok v súlade s písm. a) pozastaví na dobu, počas ktorej poberá dávky podľa právnych predpisov, ktoré sa na neho vzťahovali naposledy.

Podľa čl. 1 písm. j) Nariadenia č. 883/2004 „bydlisko“ znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

32. Podľa čl. 11 Nariadenia č. 987/2009 (Spôsob určenia bydliska)

1. Ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a) dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b) situáciu dotknutej osoby vrátane:

i) povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

ii) jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

iii) vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

iv) v prípade študentov zdroja ich príjmov;

v) jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi) členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

2. Ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

33. S prihliadnutím na hore citovaný okruh právnych ustanovení relevantných pre prejednávanú vec Najvyšší súd zdôrazňuje, že podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten o koho práva v konaní ide.

Základným cieľom konania v správnom súdnictve podľa piatej časti O.s.p. je preskúmať zákonnosť rozhodnutia postupov orgánov verejnej správy.

34. Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu orgánu verejnej správy je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pri vydaní rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či toto rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo a je v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi.

Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, resp. v opravnom prostriedku, a to z hľadiska, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

35. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy.

36. Po preverení riadnosti zisteného obsahu hore uvedených ustanovení Najvyšší súd po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu, po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu s právnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu považujúc právne posúdenie právnej veci

krajským súdom za správne a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty v prejednávanej veci, spolu so správnymi závermi krajského súdu, na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam odvolateľa doplnia nasledovné:

1. Žalovaný mal posúdiť dobu poistenia v nezamestnanosti, ktorú by bolo možné zohľadniť na účely nároku na dávku v nezamestnanosti podľa slovenských právnych predpisov. Bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie žalobca nebol poistený podľa slovenských právnych predpisov. V posudzovanom období posledných troch rokov pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti na území Českej republiky.
2. Následne pre posúdenie nároku na dávku v nezamestnanosti žalobcovi bolo potrebné posúdiť zachovanie bydliska žalobcu na území Slovenskej republiky. Žalobca sa na území Českej republiky zdržiaval od 01. augusta 2006 do 31. júla 2010.
3. Pokiaľ sa jedná o rodinné väzby, nebolo jednoznačne preukázané, že žalobca by bol na území Českej republiky so svojimi najbližšími osobami, čo je jedno z možných kritérií Najvyšším súdom používané (viď rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 10Sžso/6/2012 z 26. septembra 2012) na vymedzenie komunitárneho pojmu „bydlisko“.

37. V súvislosti s uvedeným dáva konajúci senát Najvyššieho súdu do pozornosti aj iné rozhodnutie (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 7Sžso/5/2012 z 30. januára 2013), z ktorého celú relevantnú časť v zmysle ustanovenia 250ja ods. 7 O.s.p. cituje:

„Predmetom konania bolo posúdenie dôvodnosti odvolania žalovanej proti rozsudku súdu prvého stupňa o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovanej, ktorým v spojení s prvostupňovým rozhodnutím pobočky žalovanej nebola žalobkyni priznaná dávka v nezamestnanosti.

Z administratívnych spisov vyplýva, že navrhovateľka bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie (1. júna 2010) nezískala potrebnú dobu poistenia v nezamestnanosti na Slovensku. Žalobkyňa však preukázala, že v posudzovanom období získala potrebnú dobu poistenia v nezamestnanosti na území Českej republiky, teda na území iného členského štátu Európskej únie. V konaní bolo preto potrebné posúdiť, či je možné túto dobu zohľadniť akoby bola dosiahnutá podľa slovenských právnych predpisov v súlade so základným nariadením, ako aj v súlade s vykonávacím nariadením.

Podľa základného pravidla obsiahnutého v čl. 61 ods. 1 a 2 základného nariadenia sa doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu zohľadnia ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov.

Z dôvodu, že žalobkyňa takto doby poistenia podľa slovenských právnych predpisov bezprostredne pred jej zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahla, bolo potrebné posúdiť, či sa doby poistenia získané v Českej republike môžu zohľadniť podľa 51. 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, ktoré predstavuje výnimku z uvedeného základného pravidla, a podľa ktorého by žalobkyňa poberala dávky v súlade s právnymi predpismi slovenskej republiky, ako keby sa na ňu tieto predpisy vzťahovali počas jej poslednej činnosti zamestnanca a to v prípade, ak si na území Slovenskej republiky zachovala bydlisko.

V administratívnom konaní mali preto správne orgány okrem iného povinnosť zistiť skutočný stav veci tak, aby neboli žiadne pochybnosti o tom, či žalobkyňa mala zachované bydlisko na území Slovenskej republiky a pevné väzby (v zmysle 51. 1 písm. j/ základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia) a v tomto smere mali vykonať potrebné dokazovanie, a to aj výsluchom žalobkyne. prípadne aj jej rodičov a priateľa či iných osôb.

Bez podrobného a bezprostredného vypočutia žiadateľa o dávku v nezamestnanosti nie je možné určiť „centrum záujmov dotknutej osoby“ podľa čl. 11 vykonávacieho nariadenia. Závery žalovanej však nie sú doložené dostatočne vykonaným dokazovaním. Najmä otázku rodinných väzieb nemohla žalovaná posúdiť len na základe formalizovaného tlačiva, ktorého samotné vyplnenie len požadovaných údajov môže byť bez uvedenia súvislostí aj na ujmu žiadateľa.

Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že podľa tvrdenia žalovanej aj jej pobočka posúdila zachovanie väzieb navrhovateľky na území Slovenskej republiky na základe celkového zhodnotenia všetkých dostupných informácií. V odôvodnení prvostupňového rozhodnutia však takéto posúdenie vôbec nie je

uvedené. Tento nedostatok nebol odstránený ani v druhostupňovom správnom konaní, keď žalovaná len všeobecne s odkazom Dotazník na účely preukázania bydliska na území Slovenskej republiky konštatovala, že tam uvedené údaje poukazujú na existenciu väzieb primárne so štátom zamestnania. Na základe doterajšieho dokazovania sa preto nemožno bez akýchkoľvek pochybností stotožniť s názorom žalovanej, že o mieste bydliska žalobkyne na základe kritérií uvedených v čl. 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia pochybnosti nevznikli.“

38. Vzhľadom na hore uvedené závery je preto dôvodný záver, že krajský súd celkom správne zrušil napadnuté rozhodnutie žalovanej, pretože napadnuté rozhodnutie bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Z týchto dôvodov sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku krajského súdu. Na základe uvedeného v podrobnostiach i v právnom odôvodnení odkazuje na jeho obsah.

39. S odvolacím dôvodom žalovanej, že konajúci súd presne neuviedol, akú konkrétnu skutočnosť je potrebné na správne určenie bydliska žalobcu došetriť, sa Najvyšší súd nestotožňuje. Nesprávne a bez opory v platnom právnom poriadku žalovaná ukladá krajskému súdu, aby jej oznámil, ktorú konkrétnu skutočnosť je potrebné na správne určenie bydliska žalobcu došetriť.

Krajský súd v prejednávanej veci koná ako správny súd, ktorý iba posudzuje zákonnosť postupu a následne vydaného rozhodnutia. V žiadnom prípade nie je zaťažený úlohou vysvetľovať správne orgánu, ktoré ďalšie skutočnosti a na základe akých podkladov, resp. dôkazných prostriedkov musí ich musí zisťovať. Toto je všetko v pôsobnosti správneho orgánu, do ktorej správny súd v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy nesmie zasahovať.

40. Rovnako ani námietka žalovanej, v čom má byť právne posúdenie aplikované v rozhodovacej činnosti žalovanej podľa krajského súdu nesprávne, lebo krajský súd vo svojom odôvodnení dostatočne podrobne argumentoval (najmä str. 8 až 10), prečo vyslovuje záver o nesprávnom právnom posúdení veci.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie žalovanej za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

V.

41. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp. zn. 10Sžso/6/2012 a sp. zn. 7Sžso/5/2012, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

42. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žalobcovi, ktorý svoje právo na argumentačnú podporu rozsudku krajského súdu nevyužil, nemohol priznať právo na náhradu trov odvolacieho konania.

43. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávanie nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).